11. november 2026 EM2026/336

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om, hvordan lovgivningen og de offentlige ordninger kan udvikles, så det bliver økonomisk lettere og mere attraktivt at få og forsørge børn i Grønland. Redegørelsen skal belyse forskellige muligheder, deres forventede betydning for børnefamilierne og befolkningsudviklingen samt de økonomiske konsekvenser. Redegørelsen skal danne grundlag for fremtidige politiske beslutninger og forelægges Inatsisartut senest FM 2028.
(Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Indledningsvis vil vi fra Siumut takke medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, for at fremsætte dette vigtige forslag.

Vi vil dog først takke og lykønske vores kollega Lars Poulsen, Siumut, med, at hans forslag under punkt 396 om at afskaffe forældrebetalingen i daginstitutioner og vuggestuer nu er indarbejdet i aftalen om finansloven for 2027.

Det er et meget stort og vigtigt politisk resultat for Siumut og ikke mindst en stor sejr for børnefamilierne i Grønland, som får en økonomisk lettelse. Vi vil samtidig fremhæve, at det også er aftalt, at daginstitutionspersonalets vilkår skal behandles i forbindelse med finansloven.

Derfor trækker Lars Poulsen sit forslag under punkt 396 tilbage. Når målet allerede er nået gennem finanslovsaftalen, er der ikke behov for at bruge 250.000 kroner på en undersøgelse af spørgsmålet.

Vender vi tilbage til Aqqalu C. Jerimiassens forslag under punkt 336, deler vi fra Siumut forslagsstillerens bekymring over befolkningsudviklingen i Grønland. Det er stærkt bekymrende, at antallet af personer født i Grønland ifølge Grønlands Statistiks befolkningsfremskrivning kan falde med omkring 14 procent frem mod 2050.

Det er en alvorlig udvikling, som kræver langsigtede politiske løsninger.

I Siumut betragter vi familierne som en af de vigtigste grundpiller i vores samfund. Vi skal sikre vores børn trygge og gode vilkår og samtidig gøre det økonomisk lettere at stifte familie og forsørge børn i Grønland.

Vi ved, at mange børnefamilier oplever et stort økonomisk pres i hverdagen, blandt andet på grund af høje leveomkostninger, boligudgifter og udgifter til daglige fornødenheder.

Derfor mener vi fra Siumut, at mulighederne for at forbedre børnefamiliernes vilkår skal undersøges i sammenhæng. Det gælder blandt andet børnetilskud, barselsordninger, skatteforhold og adgangen til familieegnede boliger.

Men vi skal også huske, at familiepolitik ikke kun handler om økonomi. Det handler også om børns trygge opvækst, gode daginstitutioner, bedre løn til daginstitutionspersonalet, deres uddannelsesmuligheder samt adgang til sundhedsvæsenets ydelser – uanset hvor i Grønland familien bor.

Vi skal især sikre bedre og mere lige muligheder for familier i de mindre byer og bygder.

Fra Siumut mener vi også, at det er afgørende at undgå unødvendige offentlige udgifter og administrativt dobbeltarbejde.

Derfor har vi bemærket, at Naalakkersuisut foreslår at lade redegørelsen indgå i den handlingsplan om forbedring af familiernes livsvilkår i Grønland, som Inatsisartut har besluttet skal udarbejdes, og som skal fremlægges på efterårssamlingen 2027.

Det finder vi fra Siumut naturligt, under forudsætning af at handlingsplanen indeholder konkrete forslag, beregninger af de økonomiske konsekvenser og en realistisk tidsplan.

Vi har ikke blot brug for flere undersøgelser og redegørelser. Vi har brug for politiske beslutninger, der fører til løsninger, som familierne kan mærke i deres hverdag.

Hvis vi vil ændre befolkningsudviklingen, skal vi skabe et samfund, hvor unge har lyst og mulighed for at stifte familie, og hvor børnefamilier kan se en tryg fremtid i Grønland.

Med disse bemærkninger støtter vi fra Siumut Naalakkersuisuts ændringsforslag og indstiller, at forslaget henvises til Familie- og Sundhedsudvalget. Da forslagets emner også kan berøre skatteområdet samt Kultur- og Uddannelsesudvalgets ressort, opfordrer vi til, at muligheden for at inddrage øvrige relevante udvalg i behandlingen udnyttes.

Tak.

Erik Jensen
Siumut